

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 czerwca 2022 r.

sprawy **1. G. N.**

2. S. K.

uniewinnionych od popełnienia czynu z art. 212 § 1 k.k.,

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 25 stycznia 2022 r., sygn. akt X Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W.

z dnia 6 października 2021 r., sygn. akt IV K (...),

postanowił

1. **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
2. **obciążyć oskarżyciela prywatnego M. M. kosztami postępowania kasacyjnego,**
3. **zasądzić od oskarżyciela prywatnego M. M. na rzecz oskarżonej G. N. kwotę 300 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za sporządzenie odpowiedzi na kasację.**

UZASADNIENIE

G. N. została oskarżona o to, że w dniu 1 czerwca 2017 r., podczas toczącej się przed Sądem Okręgowym w W. XXIV Wydział Cywilny rozprawy w sprawie o sygn. akt. XXIVC (...), pomówiła pokrzywdzonego o to, że wpływał on wraz ze

swoim pełnomocnikiem na czynności biegłego J. K. w celu wydania przez biegłego opinii w sprawie o sygn. akt. XXIV C (...) w ten sposób, że pokrzywdzony wraz ze swoim pełnomocnikiem mieli przygotować i przekazać biegłemu treści opinii, którą biegły J. K. miał następnie złożyć w sprawie cywilnej jako istotny dowód na korzyść pokrzywdzonego, tj. o czyn z art. 212 § 1 k.k.

S. K. został oskarżony o to, że działając wspólnie i w porozumieniu z oskarżoną G. N., dopuścił się w stosunku do pokrzywdzonego, przestępstwa z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 271 k.k. oraz art. 272 k.k., polegającego na tym, że w dniu 1 czerwca 2017 r. podczas toczącej się przed Sądem Okręgowym w W. XXIV Wydział Cywilny rozprawy w sprawie o sygn. akt. XXIV C (...) pomówił pokrzywdzonego o to, że wpływał on wraz ze swoim pełnomocnikiem na czynności biegłego J. K. w celu wydania przez biegłego opinii w sprawie o sygn. akt. XXIV C (...) w ten sposób, że pokrzywdzony wraz ze swoim pełnomocnikiem mieli przygotować i przekazać biegłemu treści opinii, którą biegły J. K. miał następnie złożyć w sprawie cywilnej jako istotny dowód na korzyść pokrzywdzonego, tj. o czyn z art. 212 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w W., wyrokiem z dnia 6 października 2021 r., sygn. akt IV K (...), uniewinnił oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów, obciążając oskarżyciela prywatnego M. M. kosztami postępowania.

Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego złożył apelację od powyższego wyroku na niekorzyść oskarżonych, zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa procesowego: art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., co skutkowało błędnymi ustaleniami faktycznymi, iż „oskarżeni na rozprawie w dniu 01.06.2017 r. przed Sądem Okręgowym w W. nie formułowali wypowiedzi wskazujących na rzekomy wpływ oskarżyciela prywatnego na treść opinii biegłego J. K., które wskazano w treści zarzutów prywatnego aktu oskarżenia, a biegły J. K. miał w trakcie wizyty na terenie posesji oskarżonej wypowiedzieć do oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika słowa ‘panowie napiszcie taką opinię żebym mógł ją podpisać’, podczas gdy całościowa i wnikliwa ocena materiału dowodowego, a przede wszystkim przebiegu rozprawy w dniu 01.06.2017 r. winna prowadzić do odmiennych wniosków”,

- naruszenie art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie w toku oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pisma procesowego oskarżonej z dnia 13.06.2017 r., złożonego w sprawie o sygn. XXIV C (...) przed Sądem Okręgowym w W., w którym to dokumencie oskarżona potwierdziła sformułowanie przez nią na rozprawie w dniu 01.06.2017 r. wypowiedzi, w ramach której zarzuciła oskarżycielowi prywatnemu i biegłemu wspólne uzgadnianie sposobu sporządzenia opinii sądowej w sprawie XXIV C (...),

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, polegający na uznaniu, że:

- a) w toku rozprawy w dniu 01.06.2017 r. przed Sądem Okręgowym w W. w sprawie o sygn. XXIV C (...) oskarżeni nie formułowali wobec oskarżyciela prywatnego wypowiedzi zniesławiających go i zarzucających mu próbę wejścia w porozumienie z biegłym J. K. celem oddziaływania na treść opinii ww. biegłego, podczas gdy formułowane przez oskarżoną i jej pełnomocników wypowiedzi w toku rozprawy w dniu 01.06.2017 r., jak i w pismach procesowych, które były składane do akt sprawy XXIV C (...) po ww. rozprawie wskazują, że cytowanie rzekomych słów biegłego sądowego J. K. „panowie napiszcie taką opinię żebym mógł ją podpisać” dotyczyło nie tylko krytyki pracy biegłego sądowego, ale i zdyskredytowania M. M. i narażenia go na utratę zaufania;

- b) biegły J. K. miał w trakcie wizyty na terenie posesji oskarżonej wypowiedzieć do oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika słowa „panowie napiszcie taką opinię żebym mógł ją podpisać”, podczas gdy w sprawie brak jest jednoznacznych i kategorycznych dowodów wskazujących na ten fakt.

Podnosząc powyższe, pełnomocnik oskarżyciela prywatnego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w W., wyrokiem z dnia 25 stycznia 2022 r., sygn. akt X Ka (...), utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego wniósł kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., poprzez:

1. brak rozważenia zarzutów sformułowanych przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego w pkt I lit. (a) i (c), pkt II oraz pkt III lit. (a) petitum apelacji z dnia 08.11.2021r., które zmierzały do wykazania błędu w sposobie oceny przez Sąd Rejonowy w W. dowodów z nagrania z przebiegu rozprawy w dniu 01.06.2017 r. i zeznań świadka T. D., a także pominięcia przez Sąd *a quo* w toku oceny materiału dowodowego pisma procesowego oskarżonej z dnia 13.06.2017 r., które złożyła w sprawie o sygn. XXIV C (...) przed Sądem Okręgowym w W., a w dalszej kolejności poczynienia przez Sąd I instancji nieprawidłowych ustaleń faktycznych w zakresie dotyczącym okoliczności oraz zamiaru, z jakim oskarżeni przywołali na rozprawie w dniu 01.06.2017 r. przed Sądem Okręgowym w W. wypowiedź biegłego J. K. do M. M. oraz T. D. o treści: „panowie napiszcie taką opinię, żebym mógł ją podpisać”, skutkiem czego uniewinniono oskarżonych od czynów zarzucanych im w prywatnym akcie oskarżenia;

2. brak poddania wszechstronnej i wnikliwej analizie zarzutów sformułowanych w pkt I lit. (b) i (e) petitum apelacji z dnia 08.11.2021 r. poprzez wybiórcze i ogólnikowe odniesienie się do argumentacji zaprezentowanej w ww. środku zaskarżenia dla poparcia przedmiotowych zarzutów i wykazania nieprawidłowości w dokonanej przez Sąd I instancji ocenie dowodów z zeznań oskarżyciela prywatnego oraz wyjaśnień oskarżonych,

skutkujące brakiem rzetelnej kontroli odwoławczej przez Sąd Okręgowy w W. wyroku Sądu Rejonowego w W., sprowadzającej się jedynie *de facto* do skrótowego powielenia argumentacji Sądu I instancji, co przeczy prawidłowej funkcji sprawowania kontroli instancyjnej.

Wskazując na powyższe, wnioskował o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację obrońca oskarżonej G. N. wnioskował o oddalenie przedmiotowej kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, dlatego została rozpoznana i oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Skarżący zarzucił Sądowi odwoławczemu brak rzetelności podczas rozpoznawania apelacji od wyroku Sądu I instancji, co uczyniło kontrolę instancyjną

iluzoryczną. O powyższym świadczyć miała zwięzłość uzasadnienia zaskarżonego wyroku, którego obszerność nie przystaje do liczby i szerokiego omówienia zarzutów apelacyjnych.

Należy zgodzić się z Autorem kasacji, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest syntetyczne - dość oszczędne w słowach oraz nieodnoszące się do wszystkich konkretnych argumentów apelacji, co może stwarzać mylne wrażenie, iż nie zostały one należycie rozważone. Przedstawiony przez Sąd Okręgowy w W. w tym uzasadnieniu wywód prowadzi jednak do odmiennych wniosków, to jest, że zapadło orzeczenie słuszne, ponieważ Sąd ów, podobnie jak Sąd I instancji, trafnie uznał, iż zachowanie oskarżonych nie wypełniło znamion zarzucanego im przestępstwa zniesławienia.

Zarzuty apelacji, choć opisane w wielu punktach, co do zasady sprowadzały się do konstatacji, że na skutek wadliwej oceny wszystkich dowodów – tak nagrania z rozprawy oraz dokumentów, jak i źródeł osobowych – Sąd I instancji błędnie uznał, że oskarżeni nie popełnili zarzucanego im przestępstwa. Precyzyjne oddzielenie konkretnych zarzutów od siebie było trudne, gdyż wszystkie one miały charakter polemiczny i przenikały się ze sobą. Nastręczało to trudność w ich systematycznym omówieniu w uzasadnieniu wyroku i trzeba się zgodzić ze skarżącym, że Sąd odwoławczy nie podołał temu zadaniu w sposób wzorcowy. Nawet jednak zbiorcze a przy tym lakoniczne odniesienie się do zarzutów apelacyjnych przez Sąd Okręgowy, co może świadczyć o naruszeniu przez ten Sąd wymogów określonych art. 457 § 3 k.p.k., nie oznacza, iż doszło w ten sposób również do rażącego naruszenia powołanego w kasacji przepisu art. 433 § 2 k.p.k. Skoro tak, to brak jest w niniejszej sprawie podstaw do wydania wyroku przez Sąd Najwyższy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2022 r., V KK 632/21). Niezależnie bowiem od tego, że zgodnie z obowiązującym od października 2019 r. przepisem art. 537a k.p.k., nie można uchylić wyroku sądu odwoławczego z tego powodu, że jego uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 457 § 3 k.p.k., uchybienie to nie miało istotnego wpływu na treść orzeczenia i nie stało na przeszkodzie realizacji zasadniczego celu postępowania karnego.

Należy przypomnieć, że podstawowym zadaniem postępowania karnego, ujętym w art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., jest właśnie wykrycie i pociągnięcie do

odpowiedzialności karnej sprawcy przestępstwa albo doprowadzenie do tego, by osoba niewinna nie podniosła tej odpowiedzialności – jak się stało w niniejszej sprawie. Realizacji tego celu podporządkowane są wszystkie zasady procesowe, w tym reguły dotyczące zasad rozpoznawania środków odwoławczych i sporządzania uzasadnień. Z tego względu właśnie, rozważając zarzuty apelacyjne, Sąd Okręgowy, po całkowitym i słusznym zaaprobowaniu poczynionych przez Sąd *meriti* ustaleń faktycznych, skupił swoją uwagę na wątku prawnokarnej oceny postępowania oskarżonych. Lektura akt sprawy prowadzi do wniosku, że orzekające w niniejszej sprawie Sądy zasadnie przyjęły, iż biegły wypowiedział przypisane mu słowa (należy zauważyć, że mimo upływu czasu i związanej z tym niepamięci, sam biegły w zeznaniach na rozprawie przyznał, iż taki fakt mógł mieć miejsce), a treść jego wypowiedzi została przytoczona podczas rozprawy cywilnej przez oboje oskarżonych wyłącznie jako argument świadczący o braku obiektywizmu biegłego, którego zachowanie krytycznie ocenili. Zachowanie G. N. i S. K. w żaden sposób nie realizowało zatem znamion przestępstwa zniesławienia popełnionego na szkodę oskarżyciela prywatnego M. M., z którym oskarżona była w sporze prawnym. Wbrew twierdzeniom skarżącego – o czym obiektywnie i rzetelnie świadczy treść nagrań z rozprawy z dnia 1 czerwca 2017 r. – oskarżeni nie twierdzili podczas rozprawy, że M. M. i jego pełnomocnik T. D. wpływali na czynności biegłego J. K.. Podniesione w obszernej apelacji liczne zarzuty nie zdołały obalić powyższego ustalenia.

Jeśli zaś chodzi o niewzięcie przez Sądy obu instancji pod uwagę treści pisma oskarżonej z dnia 13 czerwca 2017 r. złożonego w sprawie cywilnej o sygn. akt XXIV C (...), prowadzonej przez Sąd Okręgowy w W., w którym zrelacjonowała ona, że „po półgodzinnej dyskusji panowie ustalili, że opinię napisze pozwany, a biegły ją podpisze” (drugi zarzut apelacji), to trzeba przypomnieć, że zarzut aktu oskarżenia nie dotyczy treści pisma z dnia 13 czerwca 2017 r., ale wypowiedzi G. N. podczas rozprawy w dniu 1 czerwca 2017 r. Są to zatem dwa odrębne zdarzenia historyczne. Ewentualna sugestia oskarżonej o istnieniu umowy między M. M. a biegłym, wyrażona w późniejszym piśmie, nie była częścią wcześniejszego zdarzenia objętego aktem oskarżenia. Z tego też względu ocena dowodu z tego pisma nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Analiza postępowania prowadzonego przeciwko G. N. i S. K. o czyn z art. 212 § 1 k.k. skłania do wniosku, że orzekające w sprawie Sądy słusznie nie dostrzegły podstaw do pociągnięcia oskarżonych do odpowiedzialności karnej za zarzucony im czyn i uniewinniły ich od postawionych zarzutów. Kontrola instancyjna zaś, choć przeprowadzona bez precyzyjnego odniesienia się do poszczególnych zarzutów apelacyjnych, doprowadziła Sąd odwoławczy do prawidłowego rozstrzygnięcia, utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu I instancji, a zatem niedoskonałości uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wywarły negatywnego wpływu na jego treść.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. Wysokość zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz oskarżonej, w związku ze sporządzeniem przez obrońcę G. N. odpowiedzi na kasację, została ustalona na podstawie § 12 ust. 1 w zw. z § 11 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sad Najwyższy orzekł jak na wstępie.